

YLISTYSPUHEENVUORO KOTITALOUDELLE

Kerron teille tarinan, joka on vain osittain kuvitteellinen. Se on sankaritarina ja kertoo ”Paavosta”.

Paavo asteli uuteen yläkouluunsa jännitys vatsahermoja kutkutellen. Jo iltapäivällä alkoi oikea koulunkäynti. Paavo valui muun ryhmän mukana kotitalousluokkaan. Pirteä opettaja vastaanotti iloisesti uudet oppilaansa ja lupasi, että tänään valmistettaisiin omenapiirakkaa. Välitunnilta palatessa uunissa paistuvan omenapiirakan huumaava tuoksu valtasi tajunnan. Mikä elämys, kun ryhmässä yhdessä tehtyä tuotosta päästiin maistelemaan. Kotona Paavo teki samana iltana omenapiirakan perheelleen. Vielä aikuisenakin Paavo ilahdutti ystäviään ja omaa perhettään samaisella omenapiirakalla. Se oli tehnyt lähtemättömän vaikutuksen.

Paavo opiskeli kotitaloutta innolla. Koulunkäynti ei ollut Paavolle ihan helppoa, mutta kotitalouden kirjan hän muisti lähes aina pakata reppuun ja tehdä jopa kotitehtävätkin. Monilla oppitunneilla Paavo aiheutti häiriötä, mutta kotitaloustunneilla käytännön töiden tekeminen ja yhdessä touhuaminen veivät huomion ja häiriköinti unohtui. Riitatilanteita tuli, mutta ne opeteltiin selvittämään. Taidot kehittyivät ja Paavo sai paljon kehuja. Voi sitä tekemisen riemua! Paavo oli ryhmänsä taitavin sipulinleikkaaja – kun Paavo otti sipulin käsittelyyn, itku silmässä sitä kaikki ihastelivat. Opettaja kehui häntä myös siitä, että astiat tulivat aina puhtaiksi – pesuvesi oli riittävän kuumaa. Tunneilla laskettiin ruoan hintaa, mietittiin mitä eläminen maksaa, suunniteltiin aterioita, tutustuttiin pyykinpesun saloihin, siivoukseen, kotitalouden ja ihmisen toiminnan vaikutuksiin ympäristölle, terveelliseen ruokaan ja toki myös ruoanvalmistuksen ja leivonnan taitoihin. Opettaja antoi paljon käytännön kotitehtäviä. Paavo valmisti ruokaa, siivosi ja pesi pyykkiä kotona ja oppi käyttämään monia kodinkoneita. Paavon äiti lähetti kiitoskirjeen kotitalousopettajalle.

Paavo valitsi kotitalouden valinnaisaineeksi ja opiskeli sitä kouluaikanaan niin paljon kuin pystyi. Opettaja muistutti usein, että kotitalous on sitten aine, jossa opiskellaan – sinne ei vain tulla syömään. Paavo yritti pitää tämän mielessä. Toki syöminen oli mukava ja välitön palkinto nuorelle miehenalulle – mutta ei siellä aina ruokaa tehty. Kotitaloustunneilla opiskeltiin moniin eri tieteenaloihin pohjautuvia tietoja ja taitoja. Koska aiheet olivat elämänläheisiä, niihin jaksoi paneutua.

Kun Paavo muutti omaan kotiin, tunsu hän hetkellistä epävarmuutta ja arjen harmautta. Mutta sitten hän muisti, kuinka viimeisellä kotitaloustunnilla oli piirretty kotitaloustaitojen polku, johon jokainen oli kerännyt ne taidot, jotka silloin yhdeksäsluokkalaisena hallitsi. Opettaja oli antanut elämänmittaisen läksyn harjoitella lisää ja lisää – opetella uusia taitoja tekemällä, lukemalla, näkemällä ja kokeilemalla. Paavo muisti, kuinka hän jo silloin oli ollut mielestään taitava. Paavo päätti ottaa itseluottamuksen sekä taidot käyttöönsä. Hän iloitsi siitä perinnöstä, jonka oli lapsuudenkodistaan saanut: hän oli saanut harjoitella kotitalouden taitoja kotona. Paavo selvisi opiskeluaikojen elämästään. Hän ei syönyt vain kaurapuuroa ja makaronia. Yhtään laskua ei jäänyt maksamatta ja hänestä kehkeytyi ympäristö, hinta- ja laatutietoinen vastuullinen kansalainen.

Aikanaan Paavo perusti perheen. Hänestä tuli vastuuntuntoinen ja tasapuolisesti kotitöihin sekä lasten kasvatukseen osallistuva puoliso. Hän ymmärsi perheen arvon ja merkityksen ja osasi keskustella ja neuvotella kodin asioista. Lämmöllä hän muisteli omaa kotiaan ja jopa kotitaloustuntejaan kaivellessaan esille vanhoja puuronkeitto-ohjeita. Paavo ei ollut ylipainoinen, elämäänsä tyytymätön mies. Paavosta oli tullut 2000-luvun selviytyjä!

KOTITALOUSOPETTAJANA saan
opettaa ja ohjata lapsia ja nuoria

* taitojen pariin: elämäntaitoja,
kädentaitoja, tietotaitoa, ajattelun taitoja,
päätöksentekotaitoja,
tiedonkäsittelytaitoja, yhteistyötaitoja

* vastuuseen kasvamiseen, vastuuseen
omasta itsestään, toisista, maapallosta,
vastuullista työnjakoa, vastuun ottamista
ja vastuun kantamista

* tekemisen ja käytännön työskentelyn
avulla - tekemällä, kokemuksellisesti,
elämyksellisesti ja aistien avulla

* jakamiseen, epäitsekkyteen,
kokemusten ja tuotosten jakamiseen

* onnistumiseen

* esteettisyyteen niin arjessa kuin juhlassa

* kulttuuria, paluuta omille juurille ja
monikulttuurisuutta –
ennakkoluulottomuutta ja avointa
uteliaisuutta

JA päällimmäiseksi nousee ilo:
kotitaloutta on ilo opettaa!